

Verdieping keramiek: boetseren (K1034)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Toepassen van boetseertechnieken	
Complexiteit:	De complexiteit van de werkzaamheden uit zich onder andere in de specialistische kennis van en vaardigheid met de meest gangbare gereedschappen, machines en materialen voor het toepassen van de verschillende boetseertechnieken. Tijdens het werk combineert hij verschillende werkmethoden, past hij werkzaamheden aan en maakt hij nieuwe werkmethoden. Dit vraagt om praktische vaardigheden. Het werk is gedeeltelijk routinematig, waar het de standaardwerkwijzen betreft. Wanneer het nieuwe innovatieve boetseertechnieken betreft of combinaties daarvan is dit niet het geval.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	Bij het toepassen van boetseertechnieken heeft de keramist een uitvoerende rol. Tegelijkertijd heeft hij een innovatieve en initiërende rol bij het toepassen van de verschillende boetseertechnieken. Hij draagt zelf de verantwoordelijkheid voor bedrijfseconomische consequenties van zijn keuzes.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Toepassen van boetseertechnieken	De student past verschillende boetseertechnieken toe om een ontwerp in klei te realiseren en te presenteren volgens de gestelde eisen	- Ontwerp een klei-beeld volgens opdracht - Selecteer de juiste boetseertechniek(en) voor het ontwerp - Bereid de klei en gereedschappen voor - Voer de gekozen boetseertechniek(en) uit op het ontwerp - Verwerk details en afwerking volgens ontwerp - Laat het werk drogen en stoken indien nodig - Evalueer het resultaat en pas indien nodig technieken aan - Documenteer het proces en het eindresultaat - Presenteer het werk aan de opdrachtgever of docent - Reflecteer op het proces en de technieken gebruikt - Verwerk feedback in de eindpresentatie - Maak een portfolio van het proces en resultaat - Beoordeel het werk op kwaliteit en techniek - Reflecteer op eigen vaardigheden	- Het werk toont toepassing van minimaal twee verschillende boetseertechnieken - Het werk voldoet aan de gestelde ontwerpcriteria - Het proces is gedocumenteerd met foto's en aantekeningen - Het eindresultaat is compleet en goed afgewerkt - Reflectie is inzichtelijk en onderbouwd

		en verbeterpunten - Dien het portfolio en werk in voor beoordeling	
--	--	--	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Toepassen van boetseertechnieken	De student past verschillende boetseertechnieken toe om een ontwerp in klei te realiseren, rekening houdend met materiaal- en gereedschapsgebruik.	- Bepaal het ontwerp voor de boetseerwerk - Selecteer de juiste kleisoort en gereedschappen - Bereid de klei voor volgens de techniek - Voer de gekozen boetseertechniek uit - Werk het werkstuk af en controleer de details - Laat het werkstuk drogen volgens de juiste methode - Stook het werkstuk op de juiste temperatuur - Voer eventuele nabewerkingen uit - Documenteer het proces en het eindresultaat - Reflecteer op het proces en de technieken gebruikt	- Duidelijk zichtbaar ontwerp en uitvoering - Correct gebruik van technieken - Goede voorbereiding en afwerking - Naleving veiligheidsvoorschriften - Documentatie van het proces - Reflectie op eigen werk

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Toepassen van boetseertechnieken	De student past verschillende boetseertechnieken toe om een ontwerp in klei te realiseren, rekening houdend met materialen, gereedschappen en technieken voor een professioneel resultaat.	- Bepaal het ontwerp en de benodigde technieken - Selecteer de juiste kleisoorten en gereedschappen - Bereid de klei voor op de juiste manier - Voer de gekozen boetseertechnieken uit - Gebruik mallen, rolletjes of platen volgens het ontwerp - Werk in verschillende kleisoorten en met toeslagstoffen - Pas droog- en stooktechnieken toe op het werk - Controleer het proces en pas waar nodig aan - Evalueer het eindresultaat op ontwerp en uitvoering - Documenteer het proces en het eindproduct - Reflecteer op de toegepaste technieken en materialen - Maak foto's van het proces en resultaat - Presenteer het werk aan de opdrachtgever of docent - Verzamel feedback en verwerk deze	- Het werk toont toepassing van minimaal drie verschillende boetseertechnieken - Het eindproduct is naar ontwerp en technisch correct uitgevoerd - Documentatie is compleet en overzichtelijk - Reflectie bevat verbeterpunten en leerpunten - Materialen en gereedschappen worden correct gebruikt - Het proces is gedocumenteerd met foto's en verslagen

		- Maak eventueel een verbeterplan voor toekomstige werken	
--	--	---	--

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl